

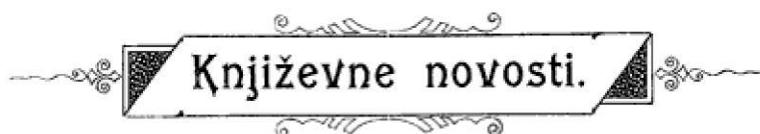
Za izvršitev je bilo premalo časa, in marsikaj bi bil rad še nekoliko bolj dognal — vse slike so dekorativne in visoko na plafonu, zategadelj menim, da so dovolj dovršene. V sredo dobim fotografije in pošljem Ti takoj vse štiri. Da pri slikah nisem ničesar zaslužil, mi ni treba poudarjati. Za vsako dobim 200 gld. — zdaj pa pomisli, koliko velja tu material, modeli i. t. d., in račun si lahko sam napraviš. Zato me tudi ne mika, da bi šel slikat lunete <sup>1)</sup> v muzejski vestibul, kajti zaslužil bi komaj za pot, če plačajo po starih kranjskih cenah. Ker torej ni veliko upanja, da bi prišel letos domov, jel sem delati načrte, da bi obiskal brata Janeza v Kaiserslauternu. Dolgo že nisva bila dalje časa skupaj in oba želiva preživeti nekaj tednov drug poleg drugega. Prej Ti bodem seveda še pisal.

Danes hitim, saj lahko umeješ, da sem vsled ekspedicije slik nekoliko nervozen. Želim Ti v naglici vesele počitnice, srčno pozdravlja Tebe in Tvoje starše in druge znance.

Gorek poljub, moj Ivane,

od Tvojega Jurja.

(Konec prihodnjič.)



Stolna crkva u Djakovu. U slavu petdesetgodišnjeg biskupovanja svoga pokrovitelja Josipa Jurja Strossmayerja izdala Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti u Zagrebu. — Le cathédrale de Djakovo. En l'honneur du cinquantenaire de l'évêché de son fondateur J. J. Str. publié par l'académie sud-slave des sciences et des beau-arts a Zagreb. U Pragu. Tiskom i nakladom česke grafičke udruge »Unie«. 1900.

Ta krasna spomenica v folio-obliki šteje 72 strani ter ima hrvaški in francoski tekst. Izdanje je opremljeno sijajno in dela tako zagrebški akademiji kakor praški češki tvrdki »Unie« vso čast. Ne verjamemo, da bi bila kaka nemška firma mogla knjigo lepše izdati. Knjigi je dodana podoba Strossmayerjeva v fini heliogravuri. Prof. Nikola Mašić, znani hrvaški slikar in ravnatelj Strossmayerjeve galerije slik, razlaga v tekstu djakovsko katedralo z arhitektonskega in umetniškega stališča. Njegovo hrvaško besedilo je prevedel na francoski jezik prof. dr. J. Adamović. Pred razpravo samo stojita: posvetilo i predgovor zagrebške akademije. Tekstu priloženih ali v tekstu natisnjenih je vse polno ilustracij, ki pojasnjujejo znamenito katedralo; to so: celotni vid katedrale, njena notranjščina, tlorisi in snimki podob, s katerimi je okrašena cerkev. Ju-

<sup>1)</sup> Te lunete je pozneje vendar izvršil, ker je deželni odbor jako laskavo priznal umetniško lepoto poslanih slik in se tudi v denarnem oziru postavil na ženerozno stališče.

goslavenska akademija bi ne bila mogla lepše praznovati Strossmayerjevega jubileja nego s to knjigo. Strossmayer je s svojo cerkvijo res pokazal, kako je umetniško izobražen mož; saj je znano, da se je delalo vse po njegovih predpisih in po njegovi volji. Če se pelješ po prašni cesti v Djakovo, pozdravlja te že od daleč nad vse mesto vzvišena cerkev. Ko pa stojiš na trgu pred njo, se vprašaš, kako je prišla ta monumentalna stavba v to samo na sebi neznatno slavonsko mesto. Takšna cerkev bi lahko stala tudi v Rimu ali na Dunaju ali kje v kakem drugem velikem mestu! Če pa stopiš v cerkev, te njena notranjščina naravnost očara. Katedrala je zgrajena v romanskem slogu in ima dva zvonika, tri ladje in mogočno kupolo. Pod cerkvijo je velika kriptna, kjer si je vladika že dal napraviti svojo — grobnico. A.

Ramleh. Die eleusinische Riviera bei Aleksandrien in Aegypten . . . Ein Führer und ärztlicher Ratgeber von Dr. med. Carl Pečnik, prakt. Arzt in Aleksandrien (Aegypten). Leipzig. Wörl's Reisebücher-Verlag. 1900. 88 str. To popotno knjigo je spisal naš rojak, gosp. dr. Pečnik, ki živi že več let kot praktični zdravnik v Egiptu in ki je tudi že v slovenskem jeziku mnogo pisal (Slovensko slovnico za Nemce itd.). Avtor nam jako zanimivo opisuje razna prezimovišča ob Sredozemskem morju in pride do zaključka, da je Ramleh najprimernejši, najlepši in najzdravejši kraj za prezimovanje. Kakor je v takih popotnih knjigah običajno, opisuje nam pisatelj svoj dražestni Ramleh (kar pomenja v arabščini pesek) v vseh tistih ozirih, ki zanimajo turista. Turisti potrebujejo, kakor je znano, praktičnih vodnikov po tujih krajih, in takšna praktična knjiga je tudi »Ramleh« našega rojaka, ki kraj dobro pozna. Razumeje se samo ob sebi, da nam dr. Pečnik na kratko opisuje tudi klasično in in bajeslovno deželo Faraonov in tamošnji narod, glavno mesto Kairo, okolico Ramlcha, najbližje postaje; podaje nam zanimivih podatkov o izkopinah, o nekaterih ostankih starih časov; najobširneje pa govori seveda o klimatičnih razmerah, o gostilnah in hotelih, ki so v tujih krajih za turista najvažnejšega pomena itd. Skratka: Če čitaš spise o modernem Egiptu, miče te, da bi se popeljal čez veliko vodo tja doli na jug . . .

*Sen. prof. Anton Javornik, A. A. 17. maj 1907, 49.*



Slovenska nižja gimnazija v Ljubljani se je to jesen začela razširjati v višjo — toda, čujte, kako! Učni jezik v novem petem razredu je nemški! To govori cele foliante! V vseh petdesetih letih svoje borbe za ravnopravnost svoje narodnosti in svojega jezika si torej nismo mogli in si nismo znali priboriti ni ene višje gimnazije! Slovenski naš jezik torej po mnenju naših mogočnikov ni sposoben in ne vreden, da bi bil učni jezik v višjih razredih kake srednje šole. In niti na Kranjskem, niti v Ljubljani niso mogli in niso znali naši politični voditelji izposlovati slovenske višje gimnazije!

Ali se bomo čudili, če Slovenci po južnem Štajerskem, Koroškem in Primorskem, koder so izročeni na milost in nemilost Nemcem in Lahom, nimajo pokazati večjih uspehov?